

Årsplan for Dansk i 10. klasse
Skoleåret 2022-2023
Rudolf Steiner skolen i Århus

Antal timer	Indhold	Aktivitet	Færdigheder og kundskaber	Evaluering
	<p>Poetik Aristoteles: <i>Poetikken</i> (ud drag) – særligt fokus på tragediens status som sublim kunst og "katharsis". Mimesis- begrebet og tragediernes opbygning og bestanddele. Eksempelmateriale: Sofokles: <i>Ødipus</i>. Poetry slam Digtsamling læses Versefødder, rimtyper, sproglige figurer, gendigtning, og forskellige skriveøvelser. Skriveøvelserne inkluderer øvelser efter enkeltord, associationsøvelser, gendigtning af udenlandske digte De skrevne tekster bliver efterfølgende samlet i en lille bog.</p>	<p>Skriveøvelser: Frie associationsøvelser Parafraaser Omskrivning af prosa til lyrik og vice versa Skrivning af egne lyrik tekster Oplæsning af egne tekster (lyrik/poetry slam)</p>	<p>Poetikperiode n øver eleverne i præcist, nuanceret sprogbrug i såvel skrift som tale. Grammatisk og skriftlig korrekthed kan, hvis det mestres, udfordres digterisk og kunstnerisk på et individuelt plan. Den enkelte elev kan finde sin egne sproglige præferencer og knytte dette til egen udvikling og modning. De skal efter perioden have kendskab til forskellige poetikker, mens analyse og fortolkning af enkelte digte bør kunne gøres selvstændigt, for så vidt det angår stilistiske træk og temaer. Øvelse af evnen til at</p>	<p>Der vil løbende være mundtlige evalueringer fx på elevernes selvskrevne digte, der læses op af elevernes selv De skrevne tekster bliver efterfølgende samlet i en lille bog.</p>

			<p>perspektivere litteratur til eget liv – eksistentielle læsninger.</p> <p>En vigtig pointe ved forløbet er at træne åbenhed. Altså adskille produkt og individ, så karakterer eller bedømmelser ikke bliver opfattet personligt, men professionelt.</p>	
	<p>Sagaer – norrøn litteratur Den nordiske mytologi: - Odin, Vile, Ve og hele gudekredsen. Centrale mytologiske historier. Den Ældre Edda: <i>Vølvens Spådom</i> (læses) Sagaer: <i>Ravnkel Frøjsgodes saga</i> (værk læses)</p> <p>Folkeviser: <i>Elverskud</i> <i>Ebbe</i> <i>Skammelsøn</i> Dertil gennemgang af og øvelser i runeskrivning, niddigtning og poetiske figurer i sagaskrivning.</p>	<p>Der læses et værk (saga) og folkeviser</p> <p>Der fortælles – lytte- og noteøvelse. Der produceres en podcast i grupper. Vølvens spådom tegnes og genskrives af hele klassen med runer. Øvelser med teksterne: redegørende, analyserende og fortolkende aspekter. Der skrives individuelt eller to og to en saga, som bedømmes. Sagaerne samles i et kompendium.</p>	<p>Perioden om den norrøne litteratur skal give eleverne et åndsbillede af vores forfædres religiøse forståelse, af deres dyder og af deres litteratur. Altså give eleven viden om datidens forhold mellem tekst, kultur og samfund. Træning i læsning, analyse, fortolkning og perspektivering. Forståelse for sagaernes hovedmotiver og fortolkningen af samme. De skal kunne vurdere</p>	<p>Der vil løbende være mundtlige evalueringer. Der skrives individuelt eller to og to en saga, som bedømmes Sagaerne samles i et kompendium.</p>

	<p>Litoter (underdrivelse), hyperbler (overdrivelse) og <i>kenninge</i> (metaforer).</p> <p>Forløb om:</p> <p>a) Journalistik Nyhedskriterier, genrer, viden om avisernes udvikling.</p> <p>b) Krig: Dokumentar, diskurs, computerspil.</p> <p>c) Krimier: Genrer, skrivning, plot, karakteropbygning, krimien historie, komparativ analyse af Sherlock Holmes gennem tiden.</p> <p>d) Opgaveskrivning og mundtlige fremlæggelser: Appelformer, noteapparat, henvisninger, formalia etc.</p> <p>e) Analysemetoder: Biografisk, nykritisk, ideologisk og psykoanalytiske metoder. Materiale fra Herman Bang og Peter Seeberg</p> <p>f) Psykoanalyser: Freud, Jung og eventyr</p>	<p>Individuelle øvelser Gruppeøvelser</p> <p>Klasseøvelser Der danses folkedans i forbindelse med gennemgang af folkevisefr.</p>	<p>forskellige teksters genremæssige tilhør, og de skal kunne remediere eller selv skrive en saga i overensstemmelse med deres naturlige karakteristika.</p>	
--	---	--	--	--

	<p>Retorik, taler og appelformer.</p> <p>Læsning af forskellige taler, visning af spillefilm, hvor "talen"/retorik står i centrum</p>	<p>Retorikkens genrer præsenteres for eleverne og de demonstreres gennem forskellige øvelser. Til sidst i forløbet levendegøres det hele via en opførelse af fest (fx et klassisk bryllup/konfirmation)</p>	<p>Eleverne oplever en indsigt i retorikkens begreber og genrer og oplever en levendegørelse af dette. Eleverne klædes endvidere på til at holde fremlæggelse af deres emneopgave.</p>	<p>Eleverne evalueres løbende for deres kundskaber gennem visning af diverse øvelser. Eleverne evalueres løbende både af hinanden og af læreren – objektiv responsgivning trænes.</p> <p>I afslutning: skuespil af en bryllupsfest demonstreres det om eleverne kan fremøve lejlighedstaler med en levendegørelse af retorikkens begreber.</p>
	<p>Grammatik</p>	<p>Vi laver forskellige komma - og grammatik øvelser – ofte med et kreativt islæt.</p>	<p>Opøvelse af sprogrigtighed</p>	<p>Evaluering gennem retning af opgaver.</p>
	<p>Journalistik og podcasts</p> <p>Forskellige tekster inden for fortællende journalistisk fx "Et svin i Berlin" og aktuelle nyhedstekster "Kvinden med den tunge kuffert"</p>	<p>Journalistiske øvelser – eleverne inviteres ind i maskinrummet, idet de selv skal udøve journalistisk praksis. Læsning af aviser</p>	<p>Med udgangspunkt i selvskreven artikel opnår eleverne evnen til at videreredigere, således at artiklerne er i overensstemmelse med kriterierne for henholdsvis new journalism og nyhedsjournalistik.</p>	<p>Eleverne producerer selv løbende tekster, der bliver evalueret gennem oplæsning og aflevering, de har mulighed for at udfolde sig inden for nyhedskriterier og</p>

			Eleverne arbejder med fakta- og fiktionskoder og genretræk	fortællende sprogbrug.
	Boganmeldelse	Eleverne udvælger selv en bog af en nordisk forfatter og skriver en boganmeldelse på baggrund af	Læsning af skønlitteratur	Udarbejdelse af boganmeldelse og fremlæggelse af denne på klassen